

NNordisk för Nettverk Edisjonsfilologer

ä t @ kt ö ti

Nyhetsbrev nr 21 – maj 2009

NNE-konferensen 2009

Tryckta och elektroniska utgåvor – erfarenheter, planering och teknik i förändring

Årets konferens är nätverkets elfte, och den arrangeras i Helsingfors fredagen den 11 till söndagen den 13 september. Temat denna gång är de utmaningar och möjligheter som elektronisk utgivning medför, och textkritikens position i dagens utgivning. En av konferensens sessioner handlar om utgivning av brev och dagböcker – ett tema som nätverkets medlemmar länge har efterlyst.

Fredagens session ordnas på konstmuseet Villa Gyllenberg, känt för sin samling av Helene Schjerfbeck's tavlor. Lördagens och söndagens sessioner är förlagda till Hotell Fiskartorpet, där konferensdeltagarna också bor. Efter det egentliga programmet avslutas konferensen med en exkursion till sjöfästningen Sveaborg från 1700-talet.

Anmälan till konferensen ska göras senast fredagen den 7 augusti, till konferenssekreteraren Ulrika Gustafsson via e-post: Ulrika.Gustafsson@sls.fi, eller på adressen Svenska litteratursällskapet i Finland, Riddaregatan 5, FIN-00170 Helsingfors. Anmälan är bindande. Bekräftelse om deltagandet utsänds efter den 10 augusti.

Meddela följande vid anmälan: e-postadress, postadress och telefon, eventuellt avvikande tider för ankomst och avresa, programpunkter som deltagaren inte har möjlighet att bevista, särskilda önskemål i samband med måltiderna (vegetarisk mat, diet p.g.a. allergier), och eventuell inkvartering i dubbelrum tillsammans med annan deltagare.

Konferensavgiften är 60 euro och den inkluderar allt utom resor. (Gemensamma bussresor i Helsingfors under konferensen och till flygplatsen efter exkursionen ingår i konferensavgiften.) Avgiften betalas samtidigt med anmälan till Svenska litteratursällskapets konto Nordea 200118-391800; IBAN-nummer är FI49 2001 1800 3918 00 och BIC-kod: NDEAFIHH. Skriv "NNE-konferens" och ditt namn på blanketten. Utländska deltagare kan också betala konferensavgiften kontant (i euro) vid registreringen, för att slippa bankavgifterna. Meddela i så fall detta vid anmälningen.

Närmare upplysningar ges av Pia Forssell, Pia.Forssell@sls.fi, tfn +358 9 61 87 71 12, Kim.Bjorklund@sls.fi, tfn + 358 50 52 34 75, Ulrika.Gustafsson@sls.fi, tfn + 358 9 61 87 75 38 (dock på semester 20/7–8/8 2009).

*Välkommen till Helsingfors!
Kim Björklund, Rainer Knapas, Pia Forssell
och Ulrika Gustafsson*

Program för NNE-konferensen i Finland

**TRYCKTA OCH ELEKTRONISKA UTGÅVOR –
ERFARENHETER, PLANERING OCH TEKNIK I FÖRÄNDRING
Helsingfors den 11–13 september 2009**

Fredagen den 11 september

- 13.00–14.30 Registrering och kaffe, Hotel Hilton Kalastajatorppa (Fiskartorpet), Fiskartorpsvägen 1
- 14.30 Buss till Villa Gyllenberg, Granöstigen 11, visning av konstmuseet
- 16.15 Johnny Kondrup: Store tekstkritiske udgaver i Norden. Et overblik
- 17.00 Per Stam & Christian Janss: Första generationens elektroniska utgåvor – Strindberg och Ibsen
- 17.45 Kim Björklund & Petra Söderlund: Andra generationens elektroniska utgåvor – Topelius och Lagerlöf
- 18.45 Middag

Lördagen den 12 september

- 9.00 Per Dahl: Forholdet mellem indledning, kommentering og tekstkritik i nyere udgaver af nordisk litteratur
- 10.00 Petra Söderlund: Tryckt eller elektronisk variantredovisning – varför och för vem?
- 11.00 Paus
- 11.15 Mats Dahlström: Öppna digitala utgåvor – möjligheter och begränsningar
- 12.15 Lunch
- 13.00 Kulturturism / Elektronisk postersession
- 15.00 Jyrki Nummi: Kommentarens struktur och betydelse. Exempel ur utgåvan av Aleksis Kivis *Nummisuutarit (Sockenskomakarna)*
- 15.45 Hilde Bøe: eMunch.no – om tekniske og praktiske løsninger i arbeidet med et digitalt arkiv for Edvard Munchs tekster
- 16.30 Paus
- 16.45 Thomas Gartz: Kodning och tekniska arbetsmetoder inom ZTS
- 17.30 Leif-Jöran Olsson: Digital variantredovisning. Exemplet Juxta och Selma Lagerlöf-arkivet
- 20.00 Middag

Söndagen den 13 september

- 9.30 Barbro Ståhle Sjönell: Konsten att ge ut författarbrev. En problem-inventering
- 10.30 Björn Meidal: Skillnader mellan utgivning av skönlitterära verk och utgivning av brev
- 11.30 Paus
- 11.45 Pia Asp: Textkritiska aspekter på Topelius studentdagböcker
- 12.30 Sammanfattande diskussion och avslutning
- 13.00 Lunch
- 14.00 Utflykt till Sveaborg, retur till Salutorget ca 17.30 varefter direktbuss till flygplatsen

Nordiska utgivningsprosjekt

Anders Chydenius samlade skrifter

Projektet Anders Chydenius samlade skrifter ordnade ett seminarium for oversattare og kommentatorer i april 2009. Under seminariet, som agde rum i Åbo, diskuterte man de gemensamma riktlinjene for oversettningarna till finska og engelska og forsokte hitta losninger pa de knepigaste oversettingsproblemen. Kommentatorerna presenterade vilka utmaningar de stott pa i arbeidet med att kommentera Chydenius texter, og seminariet diskuterte bland annat vikten av att bryta ner genregrensena. Chydenius predikningar, politiska pamfletter og ekonomiska propaer flot ju trots allt ur samma penna, aven om dagens eksperter beharskar ett betydligt snavare omrade. Kommentatorerna oppmuntrades darfor att lasa Chydenius texter aven fran andra amnesomraden an det egna. Projektet sysselsatter for tillfallet fem oversattare og har dartill engagerat femton kommentatorer fran Sverige og Finland. For utgivningen av den engelska volymen, i vilken tolv texter av Chydenius kommer att inga, har projektet opprattat ett kontrakt med Routledge/Taylor & Francis Group.

Maren Jonasson

Ny legendutgava

Tuomas Heikkiläs flerfaldigt prisbelonade bok om Finlands "nationalhelgon" Sankt Henrik utkom pa finska 2005 og fick da stor oppmarksamhet, bland annat for att den vakte fragan om biskop Henriks existens som historisk person. I maj utkommer den rikt illustrerte boken i utvidgad og bearbejdet form pa svenska, *Sankt Henrikslegenden* (Svenska litteratursallskapet i Finland, Helsingfors/Bokforlaget Atlantis, Stockholm, 2009), oversatt av Rainer

Knapas. Den inneholder en genomgang av historiografien og hela kallmaterialet kring S:t Henrik i Finland og Sverige, aven i bild- og skulpturform, samt beskrivninger av samtlige 54 kendte manuskript eller fragment, dar texter ur legenden har bevarats. Relationerna mellem manuskripten framstalls ogsaa gennem en datorstottet stemmatologisk metode. Sjælva legendtextens *vita* og *miracula* presenteras pa latin og svenska, med tillhorande kommentar- og variantapparat.

Boken ger en god introduktion till problem og kallmateriale kring en av de store fragorna i Finlands historia, landets kristnande og anslutningen till svenska riket under 1100-talet. S:t Henrik horte till de svenska rikshelgonen, og med ursprung i det medeltida Åbo stift utbredde sig Henrikskulten og -legenden særskilt till Uppland og melleste Sverige.

Rainer Knapas

Søren Kierkegaards Skrifter

Den 3. april udkom bd. 26 med de sidste seks NB-journaler, NB31–36, fra anden halvdel af 1854. Dermed er alle Kierkegaards journaler udgivet. Til september følger bd. 13 indeholdende bl.a. *Øieblikket*-skrifterne. SKS er nu elektronisk tilgængelig i sin seneste version 1.3 på sks.dk.

Steen Tullberg

eMunch.no

Munch-museets prosjekt for nettpublisering av Edvard Munchs etterlatte skriftlige materiale er nå så smått på nettet med et arbeidsnettsted. Adressen er <http://emunch.no/>. Her legger prosjektet ut smakebiter på hva materialet etter Munch inneholder og teknisk dokumentasjon av hvordan arbeidet med publikasjonen blir gjort. Det finnes ogsaa testvisninger av materialet, som vil gi interesserte en idé om hvordan nettstedet vil fortone seg når det blir ferdig høsten 2010. Ta gjerne kontakt med undertegnede, edisjonsfilolog Hilde Bøe (hilde.boe@munch.museum.no) for flere opplysninger eller med tilbakemeldinger på nettstedet.

Hilde Bøe

Det norske språk- og litteraturselskap

NSL har denne våren utgitt 2 store brevtutgaver; Magdalena Thoresens Brev i tre bind, utgiver Jorunn Hareide og Jonas Lies Brev i tre bind, utgiver Anne Grete Holm-Olsen. I løpet av et par måneder vil også Jacob Løkkes grammatikk være ferdig i bokform, utgiver Svein Lie. Selskapet har det siste året opprettet et samarbeid med Norsk kulturråd om en ny klassikerserie. NSL er også i dialog med Nasjonalbiblioteket om digitalisering av eksisterende og kommende tekster.

De fire første bøkene i den nye klassiker-serien er: *Haugtussa*, utgiver Gudleiv Bø, *Menneske og maktene*, utgiver Bjørg Dale Spørck, *Obstfelders Digte*, utgiver Hilde Bøe og *Huldreeventyrene til Asbjørnsen*, utgiver Olav Solberg. Disse utgivelsene vil bli digitalisert og eventyrene vil også komme som lydfil. Serien har tenkt å omfatte 10–12 titler, med første lansering i 2010. Andre utgaver under arbeid er blant annet *Petter Dass' Katekismesanger*, utgiver Jon Haarberg og en digital utgivelse av Henrik Wergelands farser, utgivere Helene Grønlien og Mette Witting.

Styret og Gry Berg

August Strindbergs Samlade Verk

Docent Per Stam är ny huvudredaktör för August Strindbergs Samlade Verk. Han efterträder docent Lars Dahlbäck.

Femton textkritiska kommentarer till *Samlade Verk* har i januari 2009 publicerats i *Litteraturbanken* (se nedan), jämte *Allmänna anvisningar till de textkritiska kommentarerna*. De textkritiska kommentarerna publiceras som pdf-filer, med emellanåt fylliga dokumentbilagor.

Följande tre textvolymerna utkommer hösten 2009:

Kvarstadsresan, Fabler och Societeten i Stockholm samt andra prosatexter 1880–1889, redigerad och kommenterad av Conny Svensson (SV 18).

Språkvetenskapliga Skrifter I. Bibliska Egen-

namn / Modersmålets anor / Sveriges Anor, redigerad och kommenterad av Camilla Kretz och Bo Ralph (SV 69).

Språkvetenskapliga Skrifter II. Världs-Språkens Rötter / Kina och Japan / Kinesiska Språkets Härkomst, redigerad och kommenterad av Camilla Kretz och Bo Ralph (SV 70).

Samtidigt utkommer också *Inferno* redigerad och kommenterad av Ann-Charlotte Gavel Adams, i en andra tryckning (SV 37).

Våren 2010 utkommer *Naturvetenskapliga Skrifter I. Antibarbarus / Sylva Sylvarum / Jardin des Plantes*, redigerad och kommenterad av Per Stam (de franska texterna red. av Elisabeth Bladh) (SV 35).

Per Stam

Svenska Vitterhetsamfundet

Till de två tidigare editionerna av Fredrika Bremers romaner i Svenska Vitterhetsamfundets serie *Svenska Författare, Familjen H**** och *Grannarne*, kan nu *En dagbok* (1843) läggas. Maria Wahlström har skrivit en inledning, redigerat texten och givit generösa ordförklaringar.

Barbro Ståhle Sjönell och Petra Söderlund

Litteraturbanken

Litteraturbankens utgivning av svenska klassiker är nu uppe i tio till femton verk i månaden: bland de senaste nyheterna är den stora romantiska tidskriften *Phosphoros* (litteraturbanken.se). Nu kan man prenumerera på nyhetsbrevet genom att sända ett tomt mail till info@litteraturbanken.se.

Mats Malm

Nordiskt Nätverk för Editionsfilologer

(www.nnedit.org)

Nyhetsbrev nr 21 har redigerats av Barbro Ståhle Sjönell och Petra Söderlund. Bidrag till nästa nummer (senast i september 2009) sänds till: barbro@sjonell.se

Sättning: Agnete Grafik Aps, København